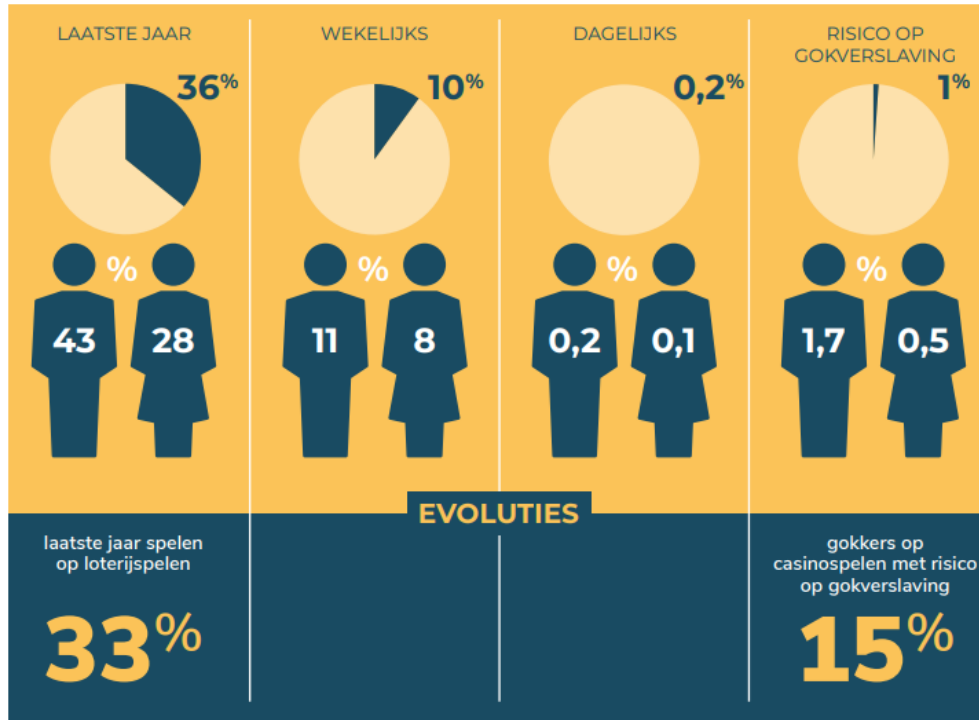

KERNCIJFERS GOKKEN

© update oktober 2024

GOKKEN VOLWASSENEN

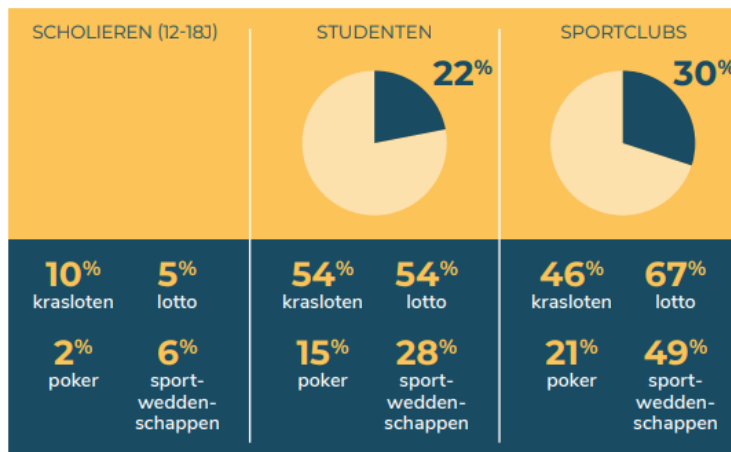
DEFINITIES

Gokken: alle kansspelen en weddenschappen. Volgens de wet is er sprake van een kansspel als volgende elementen cumulatief aanwezig zijn: een spelelement, een inzet, kans op winst of verlies en toeval

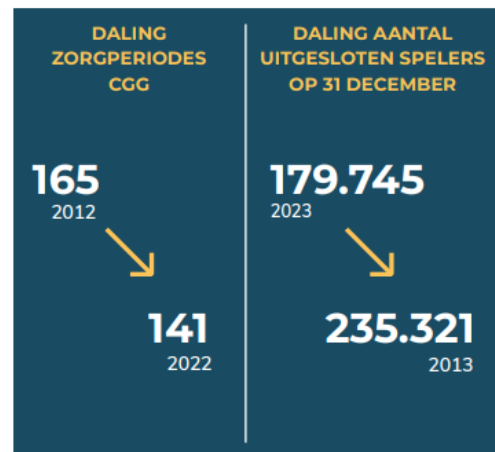
Problematisch gokken: wordt gemeten aan de hand van verschillende instrumenten, zoals de NODS-PERC, NODS-CIIP, NODS-CLIP2, BPGS-2 en de PGSI-SF

Zorgperiodes CGG: Een zorgperiode is de periode van aanmelding tot het laatste behandelcontact, nl. de periode waarin de persoon in zorg was bij een Centrum Geestelijke Gezondheidszorg

GOKKEN SUBGROEPEN - LAATSTE JAAR

PROBLEMATISCH GOKKEN

UITGAVEN

OMZET GOKINDUSTRIE

Inhoudstafel

Gokken bij volwassenen	3
Gokken in secundair onderwijs	4
Gokken in hoger onderwijs.....	4
Gokken en sport	5
Uitsluiting van toegang casino's, speelautomaten en vergunde kansspelen	6
Merkbekendheid gokwebsites.....	6
Hulpvraag	7
Politie en Justitie	8
Markt en economie.....	8

Gokken bij volwassenen (18-64 jaar, Vlaanderen)

Gokken laatste jaar

Sciensano, Gezondheidsenquête 2018

- In 2018 speelde 36% van de volwassenen het afgelopen jaar minstens één keer een kans- en geldspel. 10% deed dat minstens wekelijks, 0,2% deed dat dagelijks.
- Meer mannen (43%) dan vrouwen (28%) speelden het afgelopen jaar een kans- en geldspel. 11% van de mannen gokte wekelijks, 0,2% dagelijks. Van de vrouwen gokte 8% wekelijks en 0,1% dagelijks.
- In de leeftijdsgroep 25-44 jaar lag het spelen in het afgelopen jaar het hoogst (38%).
- Er waren geen verschillen in het gokken volgens opleidingsniveau. Gokken komt meer voor bij personen met een hoog inkomen dan bij personen met een laag inkomen.
- Mensen speelden hoofdzakelijk op loterijspelen (33%). Casinospelen (4%) en spelen op sportwedstrijden (4%) waren veel minder in trek en poker (2%) en andere gokvormen (3%) nog minder.
- 33% speelde de afgelopen 12 maanden een kans- en geldspel offline. 9% deed dat minstens wekelijks. Offline gokken kwam vooral voor bij 25-44-jarigen (35%).
- 10% gokte de afgelopen 12 maanden online, 3% deed dat wekelijks. Online gokken kwam vooral voor bij 25-34-jarigen (15%).

Problematisch gokken¹

Sciensano, Gezondheidsenquête 2018

- In 2018 liep 1,1% van de volwassenen een risico op gokverslaving², waarvan 0,4% een hoog risico.
- Jongvolwassenen (35-44-jarigen) liepen het meest risico (1,5%) evenals mannen (1,7%). 0,5% van de vrouwen liep een risico op gokverslaving.
- Online spelers hadden een groter risico op gokproblemen dan offline spelers (9% tegenover 0,7%). Gokkers die speelden op casinospelen, sportwedenschappen of poker liepen eveneens een groter risico op gokproblemen (respectievelijk 21%, 14% en 15%).³

Spelersrekeningen en bezoekers

Kansspelcommissie, 2023, jaarverslag

- In 2023 waren 1.801.950 spelersrekeningen geopend bij de online casino's⁴. Dat was minder vergeleken met 2022 (2.248.707 spelersrekeningen) en meer vergeleken met 2018 (752.000 spelersrekeningen). Per online spelersrekening werd in 2023 gemiddeld 6.839 EUR ingezet. De gemiddelde inzet per spelersrekening steeg tegenover 2022 (gemiddeld 4.769 EUR) en daalde licht tegenover 2018 (gemiddeld 6.924 EUR).
- In 2023 waren bij de online speelautomatenhallen 3.058.198 spelersrekeningen geopend. Dat was meer vergeleken met 2022 (2.426.823) en meer dan in 2018 (1.559.656 spelersrekeningen). Er werd in 2023 gemiddeld 1.961 EUR per online spelersrekening ingezet. De gemiddelde inzet per spelersrekening daalde tegenover 2022 (gemiddeld 2214,29 EUR) en daalde tegenover 2018 (gemiddeld 2.330 EUR).

¹ Of iemand problemen heeft met gokken kan via verschillende instrumenten ingeschat worden. De meest accurate korte screeningsinstrumenten (1-5 items) voor het detecteren van zowel probleemgokken als risicogokken zijn de NODS-PERC, NODS-Clip, NODS-CLIP2, BPGS-2 en de PGSI-SF.

² In de gezondheidsenquête zijn de vragen om problematische gokken in te schatten gebaseerd op de PGSI. De vragen werden enkel gesteld aan mensen die minstens €40 per maand aan kans- en geldspelen uitgeven.

³ Deze cijfers gaan over personen van 15 jaar en ouder.

⁴ Voor de online wedenschappen was het aantal spelersrekeningen niet beschikbaar.

- In 2023 kregen de Belgische casino's 1.355.475 fysieke bezoeken. Dat waren er meer dan in 2022 (1.150.143 bezoeken) en ongeveer evenveel als in 2017 (1.364.505 bezoeken).

Nationale Loterij, 2023, jaarverslag

- In 2018 had het platform e-lotto.be bij de Nationale Loterij 172.743 nieuwe spelersrekeningen. In 2010, bij de opstart, waren er dat 123.981. In 2023 waren er bij de Nationale Loterij 1.851.075 unieke spelersrekeningen⁵ geopend.

Gokken in secundair onderwijs (12-18 jaar, Vlaanderen)

VAD-leerlingenbevraging 2022-2023

- In het schooljaar 2022-2023 speelde 27% van de jongeren ooit met krasloten, 16% ooit met de lotto. 12% speelde ooit op sportwedenschappen en 5% pokerde ooit voor geld. Tegenover tien jaar eerder, in het schooljaar 2012-2013, lag het aantal jongeren dat ooit speelde met krasloten (29%) of met de lotto (17%) even hoog. Het aandeel jongeren dat ooit pokerde (13%) daalde. Tegenover 2013-2014 nam het spelen op sportwedenschappen (10%) toe.
- In het schooljaar 2022-2023 speelde 10% van de jongeren het afgelopen jaar met krasloten, 5% met de lotto, 6% op sportwedenschappen en 2% pokerde voor geld. Tegenover tien jaar eerder in 2012-2013, was de laatstejaarsprevalentie stabiel voor spelen met krasloten (10%) en spelen op de lotto (6%) en lager voor poken met geld (4%). Tegenover 2013-2014 bleef de laatstejaarsprevalentie van sportwedenschappen stabiel (6%).
- Tijdens het laatste jaar spelen op krasbiljetten, kwam in gelijke mate voor in alle leeftijdsgroepen. Spelen op de Lotto kwam het vaakst voor bij de 12-14-jarigen (6%). Poken voor geld en spelen op sportwedenschappen kwamen frequenter voor naarmate leerlingen ouder waren.
- Tijdens het laatste jaar spelen op krasbiljetten of meedoen aan de Lotto kwamen min of meer in gelijke mate voor bij jongens als meisjes. Er zijn meer jongens dan meisjes die het afgelopen jaar poken voor geld of op sportwedenschappen speelden.

Gokken in hoger onderwijs (studenten, Vlaanderen)

VAD-studentenbevraging, 2021

- In 2021 gokte 22% van de studenten het afgelopen jaar.
- 54% van de gokkende studenten gokte op krasbiljetten, 54% op de lotto. 28% gokte op sportwedstrijden en 15% pokerde.
- 30% van de mannelijke studenten gokte het laatste jaar tegenover 17% van de vrouwelijke studenten. Het verschil tussen mannen en vrouwen was het grootst bij sportwedenschappen: 43% van de mannen tegenover 6% van de vrouwen speelde het laatste jaar op sportwedenschappen.
- Tussen thuis wonende studenten, kotstudenten en zelfstandig wonende studenten waren er geen grote verschillen in gokken tijdens het laatste jaar.

⁵ Vanaf het cijfer van 2021 is het aantal spelersrekeningen voor nationale-loterij.be en e-lotto.be gebundeld aangezien spelers nu maar één account nodig hebben om op alle online spelen van de nationale loterij te spelen.

- Het aandeel studenten dat regelmatig op de Lotto speelde, was het hoogst bij zelfstandig wonende studenten (7%). Het aandeel studenten dat regelmatig speelde op sportweddenschappen was hoger bij thuis wonende studenten (10%) en kotstudenten (9%) dan bij zelfstandig wonende studenten (4%).

Gokken en sport

Gokken in sportclubs

VAD-Survey sportweddenschappen, 2020

- 30% van de respondenten⁶ gaf het afgelopen jaar geld uit aan kansspelen. Van de personen die het laatste jaar gokten, speelde 67% op de lotto, 49% op sportweddenschappen, 46% op krasbiljetten. 22% speelde op casinospelen en 21% pokerde.
- 5% van de respondenten vertoonde duidelijke uitingen van risicovol gokken⁷. Risicovol gokken kwam meer voor bij teamsporten en mannen.
- Slechts 1% van de personen die het laatste jaar gokte, zocht hulp voor zichzelf omwille van gokproblemen.

Gokken tijdens sportwedstrijden

Kansspelcommissie, Wereldkampioenschap voetbal 2022, 2023

- Tijdens het WK Voetbal van 20 november tot 18 december 2022 werden 114.858 spelersrekeningen op online goksites aangemaakt. Dat waren er gemiddeld 3.961 per dag en twee keer meer dan voor het WK.
- Tijdens het WK waren gemiddeld 219.971 spelers per dag online actief. De cijfers waren hoger bij de wedstrijden van de Rode Duivels. De grootste groep actieve online spelers waren 21-29-jarigen. 80% was man.
- Er werd online 217 miljoen euro ingezet. Per dag werden 13.891.930 online wedtickets verkocht. Dat betekende dat gemiddeld 16 euro per ticket werd besteed.
- Er werd offline bijna 62 miljoen euro ingezet via bijna 4 miljoen tickets. Dat kwam neer op een gemiddelde inzet van 16 euro per ticket.

Kansspelcommissie, Gokreclame in de play-offs voetbal en het effect op gokactiviteit, 2019

- Tijdens de play-offs werd meer gegokt⁸: er werden 138.697 nieuwe accounts aangemaakt op goksites. In totaal zetten 355.068 verschillende personen tijdens de play-offs geld in op minstens één play-off-wedstrijd.
- De weddenschappen bleken vooral populair in de leeftijdscategorie 21-29 jaar en bij mannen.
- Tijdens de periode van de play-offs steeg het aantal geplaatste weddenschappen met meer dan 30% in vergelijking met de periode ervoor.
- Voor de start van de play-offs werd in België gemiddeld voor 3,3 miljoen euro per dag ingezet op goksites voor alle weddenschappen samen. Tijdens de play-offs steeg dat tot 4,3 miljoen euro.

⁶ De respondenten waren leden en medewerkers van sportclubs van 16 jaar of ouder.

⁷ Risicovol gokken werd gemeten aan de hand van de twee hoogste risicocategorieën in de Problem Gambling Severity Index (PGSI).

⁸ Helemaal sluitend is de analyse van deze data niet omdat er tijdens de periode van de play-offs van de Jupiler Pro League ook andere grote sportevenementen plaatsvonden. De cijfers geven wel een indicatie van een mogelijk effect.

- Gemiddeld werd er per weddenschap in de periode van de play-offs 28% meer geld ingezet dan in de periode ervoor.

Uitsluiting van toegang casino's, speelautomaten en vergunde kansspelen

(Mensen die gokken, België)

Kansspelcommissie, jaarverslag 2023

- In 2023 waren er 10.506 verzoeken tot vrijwillige uitsluiting. Dat was een toename tegenover 2022 (7.278 verzoeken) en een sterke toename tegenover 2013 (4.133 verzoeken).
- In 2023 waren er 4.740 verzoeken om de uitsluiting op te heffen. Dat was een toename tegenover 2022 (3.894 verzoeken) en een sterke toename tegenover 2013 (1.834 verzoeken).
- Op 31 december 2023 waren er in totaal (over de jaren heen) 179.745 spelers uitgesloten van de toegang tot casino's, speelautomatenhallen en vergunde online kansspelen. Dat aantal was stabiel vergeleken met 2022 (179.797) en daalde in vergelijking met tien jaar eerder in 2013 (235.321).
- Op 31 december 2023 waren in totaal (over de jaren heen) 49.698 personen vrijwillig uitgesloten. 58.299 personen waren wettelijk uitgesloten omwille van hun beroep. 930 uitsluitingen gebeurden op verzoek van een derde (partner, ouder of kinderen).
- De meeste spelers die vrijwillig werden uitgesloten, waren 30-49 jaar.

Kansspelcommissie, enquête bij spelers die zichzelf hebben uitgesloten via EPIS, 2023

- Voor 59% van de spelers die zichzelf uitsloten via EPIS⁹ was het de eerste keer dat ze dit deden.
- De meest genoemde redenen waren geldproblemen (27%) en psychologische problemen (20%).
- De gemiddelde leeftijd van deze spelers was 39,8 jaar.
- Gemiddeld hadden ze zich sinds zes maanden uitgesloten.
- 46% had voor de uitsluiting via EPIS al een vrijwillig verbod aangevraagd bij websites voor kansspelen of weddenschappen.
- De deelnemers speelden vooral in casino's en speelautomatenhallen (zowel online als offline). 36% speelde dagelijks.
- Slechts 17% van de respondenten zocht al professionele hulp voor problemen met gokken.
- Sinds de uitsluiting bij EPIS had 27% nog gegokt.

Merkbekendheid gokwebsites (18-30 jarigen, België)

Kansspelcommissie, onderzoek gokwebsite, 2023

- Voor 34% was het onderscheid tussen legale en illegale aanbieders van gokwebsites duidelijk. Dat gold meer voor mannen (45%) dan voor vrouwen (22%).
- Kennis van legale websites was hoger dan van illegale websites. 93% kende minstens één legale website van naam. 44% kende minstens één illegale website van naam.
- Binnen de top 10 van meest gekende aanbieders waren 6 legale aanbieders en 4 illegale aanbieders. Vooral bij mannen en mensen die de afgelopen 3 jaar hebben gegokt was een hogere bekendheid van illegale websites.

⁹ Excluded Persons Information System (EPIS).

Hulpvraag

Online zelftest

De Druglijn, Vlaanderen, 2023

- In 2023 werd op de Druglijnwebsite de zelftest gokken 1.235 keer ingevuld. Dat is meer vergeleken met 2013 (820 keer ingevuld) maar minder dan in 2022 (1.581 keer ingevuld).

Online begeleiding

Gokhulp, Vlaanderen 2023

- In 2023 werd de website Gokhulp.be door 67.614 Vlamingen bezocht. Dat was een stijging ten opzichte van 2013 (15.987) en een lichte daling tegenover 2022 (69.531).
- In 2023 deden 484 personen deden de zelftest (SOGS) en 188 personen deden beroep op de zelfhulpmodule op gokhulp.be.
- 115 personen schreven zich in 2023 in voor een online begeleiding. Tegenover 2022 was dat een toename (78). De online begeleiding van Gokhulp.be werd door meer mannen (77%) dan vrouwen (23%) gebruikt.

Telefoonhulplijn

SOS GOKKEN, Vlaanderen, 2022

- In 2022 ontving de lijn 3.891 oproepen.

Contacten bij De Druglijn

De Druglijn, Vlaanderen, 2023

- In 2023 ging 5% (n=341) van de contacten over gokken. Dat was stabiel vergeleken met 2022 (4% van de contacten, n=320) en hoger dan in 2013 (3% van de contacten, n=148).

Ambulante behandeling bij Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (CGG)

Vlaanderen Departement Zorg, Zorgatlas-EPD-data, Vlaanderen, 2022

- In 2022 had 0,2% (141) van alle zorgperiodes (58.203) in alle CGG van Vlaanderen en Brussel betrekking op een persoon met een gokverslaving.
- Het percentage zorgperiodes voor een gokverslaving was stabiel vergeleken met 2021 (0,2%, n=123) en met tien jaar eerder in 2012 (0,3%, n=165).
- In 91% van de gevallen ging het om mannen.
- Bijna alle zorgepisodes (93%) gingen om volwassenen tussen 18 en 59 jaar.

Opnames in algemeen ziekenhuis

FOD Volksgezondheid, MKG data, België, 2022

- In 2022 waren er 35 opnames in algemene ziekenhuizen in België met diagnose pathologisch gokken, bij 3 opnames was dat de hoofddiagnose. In 2012 bedroeg het aantal opnames 35.

Behandeling in PZ en PAAZ

FOD Volksgezondheid, MPG data, België, 2022

- In 2022 werd bij 52 van de geregistreerde psychiatrische opnames een hoofddiagnose pathologisch gokken vastgesteld. In 2012 waren dat er 62.
- Het ging om 5 vrouwen en 47 mannen, waarvan de meesten tussen 30 en 49 jaar oud waren.

Politie en Justitie

Misdrijven in verband met gokken

Federale Politie, Politionele criminaliteitstatistiek 2011-2023, België, 2023

- In 2023 registreerden de politiediensten in België 84 feiten in verband met loterijen en kansspelen, waarvan 36 in het Vlaams gewest. Het ging vooral om inbreuken op de wet op de kansspelen van 1999. Dat is minder dan in 2022 (91 feiten, waarvan 45 in Vlaanderen) en minder dan in 2013 (107 feiten, waarvan 40 in Vlaanderen).

Controle verkoopverbod

Nationale loterij, Jaarverslag 2022

- De Nationale Loterij gebruikt mystery shopping om na te gaan of de verkooppunten het verbod op de verkoop aan minderjarigen respecteren. Van de 1.300 controles in 2022 bleek 21% in overtreding. In 2020 waren er meer controles (800 controles) maar werden minder overtredingen vastgesteld (15%).

Markt en economie

Geld besteed aan gokken

Sciensano, gezondheidsenquête, Vlaanderen, 2018

- In 2018 gaf 4% van de Vlaamse bevolking van 18 jaar en ouder de afgelopen 12 maanden 40 euro of meer per maand uit aan kans- en geldspelen.
- Dat werd vooral vastgesteld bij mannen tussen 45 en 54 jaar (9%).
- Er zijn hierin geen verschillen volgens opleidingsniveau en inkomen.

FOD Economie, huishoudbudgetonderzoek 2022, België

- In 2022 gaven Belgische huishoudens gemiddeld 78 euro uit aan kansspelen, in totaal ongeveer 0,2% van de totale consumptie-uitgaven. Gemiddeld ging 70 euro naar loterijen en lotto, en gemiddeld 4 euro naar andere spelen en weddenschappen met winstkansen. Tussen 2012 en 2022 daalden de gemiddelde uitgaven in België van 83 naar 78 euro.
- Huishoudens waarvan de referentiepersoon 50-59 jaar was, gaven in 2022 gemiddeld het meest uit aan kansspelen, loterijen en lotto: 102 euro. In huishoudens waar de referentiepersoon jonger was dan 30 jaar werd gemiddeld het minst uitgegeven aan kansspelen: 14 euro.

Omzetcijfers kansspelen

Kansspelcommissie, Jaarverslag 2022, België

- In 2023 realiseerden de negen Belgische casino's een totale omzet van 594.921.551 euro uit de exploitatie van kansspelen. Dat is een toename vergeleken met 2022 (501.045.102euro) en een sterke stijging tegenover 2013 (143.883.771 euro). 77% van de totale omzet van de casino's was afkomstig van online spelen en 23% van offline spelen.
- 174 speelautomatenhallen haalden een omzet van 436.951.369 euro. Dat was meer dan in 2022 (372.540.655 euro) en een sterke toename vergeleken met tien jaar geleden in 2013 (197.153.868 euro). 58% van de omzet werd gerealiseerd via online spelen en 42% via offline spelen.
- De wedoperators haalden een omzet van 363.080.597 euro. Dat was iets meer vergeleken met 2022 (359.699.757 euro) en veel meer dan in 2014 (160.210.459 euro). 58% van de omzet kwam uit online spelen en 42% uit offline spelen.

- De toenemende omzet van de kansspelinrichtingen was volledig toe te schrijven aan de stijgende omzet van de online spelen.

Nationale Loterij, Jaarverslag 2022

- De Nationale Loterij boekte in 2022 een omzet van 1,5 miljard euro op een totaal van 8.117 fysieke verkooppunten. De omzet was gelijk aan 2021 en hoger dan in 2012 (omzet = 1,2 miljard euro).
- Voor de online spelen van de Nationale Loterij werd voor 426 miljoen euro aan inzetten geregistreerd. De digitale verkoop vertegenwoordigde 24% van de omzet. 81% van de digitale omzet was afkomstig van mobiele toestellen (bv. smartphones, tablets).

Methodologische info over de gebruikte bronnen en een volledige referentielijst vind je in de infofiche "[achtergrond bij de factsheets](#)".

Colofon

Contactpersoon: Else De Donder, stafmedewerker VAD.

Lay-out concept: Wim Vandersleyen

V.U.: dr. H. Peuskens, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

© oktober 2024

VAD, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

T 02 423 03 33 | vad@vad.be | www.vad.be

De informatie uit deze factsheet mag worden overgenomen mits vermelding van de referentie: VAD (2024).

Factsheet gokken VAD.

